
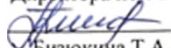

362003, Российская Федерация, Республика Северная Осетия-Алания, г. Владикавказ, ул. Гагелло, 79
тел./факс: (8672) 52-82-70; e-mail: inci2001@inci.ru; сайт: www.inci.ru

РАССМОТРЕН
Методическим
Объединением
учителей -

 - Рамонова Ф.Г.
Протокол №1
от «30» 08 2023г.

СОГЛАСОВАНО
Заместитель
Директора по УР

Бизюкина Т.А.
« 31 » 08 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО
Директор

**Программа и календарно-тематическое
планирование по осетинскому языку**
для обучающихся 7 класса

Учитель: *Рамонова Алина Владимировна*
2023-2024 учебный год

Æмбарынгæнæн фыстæг

Предметы актуалондзинад

Æвзаг у адæмы уд æмæ зонд: цалыномæ æвзаг цæра, усæдмæ цæрынц адæм дæр, рæзы æмæ фидар кæны сæ национ культурæ, сæ национ хисæмбарынад. Уымæн ауыдынц ирон æвзагыл нæ дзыллетæ æмæ уымæн домынц, цæмæй мадæлон æвзаджы кад нæ адæмы сæхсæн бæрзонддæр ист сæрцæуа, цæхгæр фæхуыздæр уа йæ ахуыр кæныны хъуыддаг. Уыцы хæстæ сæххæст кæны скъола.

Ирон æвзаг у нæ республикæйы паддзахадон æвзагтæй иу, ирон адæмы мадæлон æвзаг. Куыд уырыссаг, афтæ ирон æвзаг дæр у **филологон циклы** иу хай æмæ рæзын кæны скъоладзауы коммуникативон культурæ, æххуыс ын кæны йæ ныхасы рæзтæн, уæрæх ын кæны йæ дунембарынад, хъомыл æй кæны нæ адæмы хуыздæр традицитæ æмæ æгъдæуттыл. Ирон æвзаг ахуыр кæнын, уымæй, куыд сæмбæлы, афтæ пайда кæнын у стыр ахъаз фæсивæды патриотизмыл хъомыл кæнын, фидæны сæхсæнад аразджытæ цæттæ кæныны хъуыддаджы. Мадæлон æвзаг зонын у нæ культурæйы ахсджиагдæр фæрæстæй иу.

Ирон æвзаг ахуыр кæныны нысантæ:

- ахуырдаутæн æвзаджы тыххæй иумæйаг зонындзинæдтæ раттын; бацамонын, алы адæмæн дæр йæ æвзаг йæ национ хæзна кæй у, хъахъхъæнын æй кæй хъæуы;

-ахуырдауты дзырдуат æмæ грамматикон зонындзинæдтæ фæхъæздыгдæр кæныныл бакусын;

-дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл бакусын, скъоладзауты коммуникативон арахстдзинæдтæ æмæ зонындзинæдтæ фæуæрæхдæр кæнын;

-литературон æвзаджы нормæтимæ базонгæ кæнын, ныхасы уавæртæм гæсгæ сæ раст пайда кæныныл ахуыр кæнын.

Ирон æвзаджы 7 къласы ахуырадон программæ арæст у:

- Уæрæсейы Федерацийы закъон «Ахуырады тыххæй»;
 - Ног ахуырадон стандарттæ;
 - Цæгат Ирыстон-Аланийы модернизацийы комплексон проект;
 - Ирон национ ахуырады концепци ;
 - Приоритетон национ проект «Нæ ног скъола»;
 - Республикон программæ «Ирон æвзаг æмæ литературæйы программæ 1-11 кълæстæн»;
- йæ автортæ: **Тахъазты Харум, Дзампарты Ларисæ, Дзодзыккаты Зæидæ, Цопанты Ритæ.**

-«Ирон æвзаджы чиныг» 7 кълас, автор: **Гæбæраты Никъала**. Дзæуджыхъæу «Ир», 2009.

Программæ сфидар кодта Республикæ Цæгат Ирыстоны – Аланийы Иумсæйаг сæмæ профессионалон ахуырады министрæд.

Регианалон базисон ахуырадон пъланмæ гæсгæ ирон æвзаг ахуыр кæнынæн 6 къласы дихгонд **68 сахаты** афæдзмæ, къуыримæ та - **2** сахаты.

Стандартты домæнтæм гæсгæ арæзт программæтæ æмæ ахуыртæ «филологи»-йæ арæзт у ахæм уагыл.

Мадæлон æвзаг:

1) ныхасы хуызтæй (хъусын, кæсын, дзурын, фыссын) арæхстджындæрæй пайда кæныныл куыстмæ,

2) æвзаджы ахадындынад адæймаджы интеллектуалон æмæ сфæлдыстадон рæзты, ахуыры æмæ хиуыл куысты бацамонынмæ (бамбарын кæнынмæ);

3) мадæлон æвзаджы коммуникативон-эстетикон гæнæнтæй пайда кæнынмæ арæхсын;

4) æвзаджы тыххæй наукон æмæ системон зонындынадтæ раттынмæ; æвзаджы хæйтты æмæ иуæгты бастдынад бацамонынмæ; лингвистикайы бындурон æмбарынадтæ, æвзаджы иуæгты æмæ сæйрагдæр грамматикон категоритæ базоннынмæ;

5) дзырды алыхуызон æвзæрстытæ (фонетикон, морфемон, дзырдарæзтон, лексикон, морфологион) дзырдбæстыты æмæ хъуыдыйæдты синтаксисон анализ, текстты иумæйаг æвзæрст бацамонынмæ, пайда сæ кæнынмæ;

б) дзырдурат хъæздыг кæныныл куыстмæ; ныхасы уавæр æмæ стильмæ гæсгæ, хъæугæ грамматикон мадзæлттæй раст пайда кæнгæйæ, хи хъуыдытæ æргом кæныныл куыстмæ;

7) æвзаджы сæйрагдæр стилистикон æмæ лексикон-фразеологион фæрæзтæй, литературон æвзаджы нормæтæй (орфоэпион, лексикон, грамматикон, орфографион, пунктуацион), ныхасы этикетон нормæтæй пайда кæнынмæ арæхсын; дзургæ æмæ фысгæ ныхас аразгæйæ сæ пайда кæнын зоннынмæ; хи ныхасы аивдынад æмæ хъæздыгдынадыл кусынмæ;

8) мадæлон æвзаг адæмы стырдар хæзнатæй иу кæй у, уый æнкъарынмæ; æвзаджы сыгъдæгдынад æмæ культурамæ бæрнон цæстæй кæсынмæ.

Программæмæ гæсгæ мадæлон æвзаг ахуыр кæнынны фæстиуджытæ сты ахæмтæ:

Удгоймагон (личностные) фæстиуджытæ:

1) скъоладзау хъуамæ бамбара, ирон æвзаг ирон адæмы национ-культурон хæзна кæй у, уый; мадæлон æвзаджы ахадындынад стыр кæй у адæймаджы интеллектуалон æмæ сфæлдыстадон гæнæнтæ райрæзынæн, удварн хъæздыгдæр кæнынæн;

2) бамбарын ирон æвзаджы эстетикон нысаниуæг; рæзын кæнын мадæлон æвзагæн аргъ кæнын, хи æвзагæй сæрыстыр уæвыны æнкъарæнтæ; ирон æвзаг ирон адæмы стырдар хæзнатæй иу кæй у, уый бамбарын; æвзаджы сыгъдæгдзинад æмæ культурамæ бæрзонд цæстæй кæсын фæцалх уæвын;

3) ныхас кæнгæйæ, ирон æвзаджы дзырдурат æмæ грамматикон мадзæлттæй раст пайда кæнын; хи ныхасмæ хъус дарын.

Метапредметон фæстиуджытæ сты:

- ныхасы хуызтæй пайда кæнынмæ арæхсын: хорз æмбарын дзургæ æмæ фысгæ ныхасы мидис (ныхасы сæр, тексты темæ, сæйраг хъуыды; сæйраг æмæ уæлæмхасæн информаци);

- стилистикон æгъдауæй æмæ сæ жанртæм гæсгæ алыхуызон чи у, ахæм тексттæ кæсын зонын (æвзаргæ каст, æмбаргæ каст æмæ æнд.);

- бакаст æрмæгæй (Интернетæй, дзыллон информацион фæрæзтæй, ахуырадон компакт-дисктæй) хъæугæ информаци равзарын зонын, алыхуызон дзырдураттæй пайда кæнынмæ арæхсын;

- арæхсын темæмæ гæсгæ æрмæг сæмбырд кæнынмæ, раст фæткыл æй равæрынмæ; хибарæй хъæугæ информаци ссарынмæ;

- алыхуызон текстты мидис кæрæдзиуыл барын, сæ стилистикон æмæ æвзаджы хицæндзинæдтæ иртасын;

- текст хи ныхæстæй радзурынмæ, текстæн пълан бацæттæ кæнынмæ, конспект ныффыссынмæ, аннотаци бацæттæ кæнынмæ;

- ныхасы уавæрмæ гæсгæ аразын, сæ функционалон хуызтæ, стилистикон ахуырст æмæ жанртæм гæсгæ алыхуызон чи сты, ахæм тексттæ;

- текстты арæзтмæ хъус даргæйæ, хи хъуыдытæ фысгæ æмæ дзургæ ныхасы хуызы æргом кæнынмæ;

- монологон ныхас (таурæгъ, æрфыст, тæрхон) аразынмæ; диалогон ныхасæй пайда кæнынмæ;

- хи ныхас аразын литературон æвзаджы орфоэпион, лексикон, грамматикон, стилистикон нормæтæм гæсгæ; фысгæ ныхасы пайда кæнын орфографион æмæ пунктуацион æгъдæуттæй (нормæтæй);

- дзургæйæ ныхасы этикетон нормæтæм хъус дарын;

- ахуырты рæстæг хи ныхасы хъæд æмæ мидисмæ хъус дарын зонын, хи ныхасы рæдыдтытæ раст кæнынмæ арæхсын; хи арæзт тексттæ редакци кæнын зонын;

• ахуырты (урокты) рæстæг æмгæртты 'хсæн раныхас кæнынмæ арæхсын; арæхсын чысыл доклад кæнæ рефераты мидис раргом кæнынмæ; диспутты æмæ быцæуты архайын зонын, хи хъуыдыйы растдзинад бафидар кæнынмæ арæхсын.

Предметон фæстиуджытæ сты:

1) æвзаджы сæйраг функцитæ иртасын; ирон æвзаджы паддзахадон нысаниуæг цæй мидæг ис, æвзаг æмæ адæмы культурæйы бастдзинад цы нысан кæны, мадæлон æвзаджы ахадындынад адæймаджы царды;

2) ирон æвзаджы наукон бындуртæ; ирон æвзагзонынады хæйттæ æмæ иуæгтæ, сæ бастдзинад;

3) лингвистикæйы бындурон æмбарындтæ: лингвистикæ æмæ йæ сæйраг хæйттæ; æвзаг æмæ ныхас, дзургæ æмæ фысгæ ныхас; монолог, диалог æмæ сæ хуызтæ; ныхасы уавæр; хуымæтæг ныхасы, наукон, публицистикон, официалон-хъуыддаджы стилитæ; аив литературæйы æвзаг, ныхасы функционалон хуызтæ (таурæгъон, æрфыстон, тæрхон), текст, текстты хуызтæ; æвзаджы сæйраг иуæгтæ, се 'ууæлтæ æмæ хицæндзинæдтæ, ныхасы мидæг сæ пайда кæнын;

4) ирон æвзаджы лексикæ æмæ фразеологийы нормæтæ зонын, ирон литературон æвзаджы нормæтæ (орфоэпион, лексикон, грамматикон, орфографикон, пунктуацион) зонын, ныхасы этикетон нормæтæ зонын, раст сæ пайда кæнын;

5) æвзаджы сæйраг иуæгтæ æмæ грамматикон категоритæ зонын, иртасын сæ, ныхасы уавæртæм гæсгæ сæ раст пайда кæнын;

6) дзырды алыхуызон æвзæрстытæ (фонетикон, морфемикон, дзырдарæзтон, лексикон, морфологион) зонын, дзырдбаст æмæ хъуыдыйады синтаксисон æвзæрст, текстты иумæйаг æвзæрст кæнынмæ арæхсын;

7) лексикон æмæ грамматикон синонимтæ иртасын, хи ныхасы мидæг сæ пайда кæнын зонын;

8) мадæлон æвзаджы эстетикон функцитæ иртасын, аивадон литературон уацмысы текст æвзаргæйæ, ныхасы эстетикон ахуырст иртасын зонын.

Скъоладзауты арæхстдзинæдтæ (компетенцитæ):

Коммуникативон компетенци (арæхстдзинад) амоны, цæмæй скъоладзаутæ арæхсой ныхасы хуызтæй (дзургæ, фысгæ, хъусгæ) пайда кæнынмæ, ныхасы уавæртæм гæсгæ арæхсой сæ ныхас аразынмæ.

Æвзагон æмæ лингвистикон арæхстдзинад (компетенци) – зонын мадæлон æвзаджы наукон бындуртæ, ирон литературон æвзаджы нормæтæ; бакусын дзырдуат

хъæздыг кæныныл, райсын грамматикон зонындзинаедтæ; æвзаджы иуæгтæн анализ кæнынмæ арæхсын, æвзаджы дзырдуеттæй пайда кæнын зонин.

Культурагамонынады (культуроведческая) компетенци – ирон æвзаг ирон адæмы культураимæ зонгæ кæныны фæрæз кæй у, уый æнкъарын; æвзаджы бастдинад истори æмæ адæмы культураимæ зонин, ирон ныхасмы этикетон нормæтæ зонин, пайда кæнынмæ сæ арæхсын

Программæмæ гæсгæ, фыццаг хуызы арæхстдзинаедтæ (*коммуникативон арæхстдзинаедтæ*) скъоладзаутæм райрæздзысты, ныхасы рæзтыл бæлвырдæй чи фæзыны, уыцы фарстатæ ахуыр кæнгæйæ. Уыдон сты: «Ныхас æмæ йæ хуызтæ», «Ныхасы архæйдтытæ», «Текст», «Æвзаджы функционалон хуызтæ».

Æвзагон æмæ лингвистикон арæхстдзинаедтæ райрæздзысты æвзаджы хæйттæ «Æвзаджы тыххæй иумæйаг зонындзинаедтæ», «Фонетикæ æмæ орфоэпи», «Графика», «Морфемикæ æмæ дзырдарæзт», «Лексикологи æмæ фразеологи», «Морфологи», «Синтаксис», «Ныхасы культура», «Растфыссынад: орфографи æмæ пунктуаци» ахуыр кæнгæйæ.

Æвзаджы фæрцы адæмы культураимæ базонгæ уæвынаен æххуыс у программæйы хай «Æвзаг æмæ культура», кæцыйы фæрцы æргомгонд цæудзысты æвзаджы бастдинаедтæ истори æмæ адæмы культураимæ.

7-сæм къласæн лæвсæрд цæуы хицæн грамматикон категоритæ: фонетикæ, морфологи, синтаксис, лексикæ.

Орфографион сөгъдаусей раст фыссынæн стыр пайда у дзырдтæн сæ арæст зонин. Уымæ гæсгæ 7-сæм къласы хъус уæлдай тынгдæр сæрдарын хъæуы темæ «Дзырдарæст» - мæ. Ныхасы хæйттæ ахуыргæнгæйæ арæхдæр хъæуы дзырдтæ анализ кæнын – ссарын дзырдтæн йæ удаг, сæмуидаг дзыртæ йын сæрхъуыды кæнын. Уый фæххуыс уыдзæн дзырты растфыссынад хуыздæр бамбарынæн.

7-сæм къласы бахастон ивддинад грамматикон категоритæ ахуыр кæнын фæткмæ: райдиан кълæсты рацыд æрмæг сфæлхат кæныны фæстæ ратдзынæн фонетикæ, стæй лексикæ, дзырдарæст, синтаксис æмæ морфологи

7 къласы ирон æвзаджы курсы мидис

Æрмæг фæлхат

Лексикæ æмæ фразеологи. Лексикæ æмæ лексикологийы тыххæй æмбарынад. Ирон æвзаджы лексикæйы хъæздыгдинад дзырдтæй. Дзырды бастдинад æцæгдинадимæ. Дзырды лексикон нысаниуæджы структура. Бирæнысаниуæгад, йæ

равзæрдæ мадзæлттæ. Лексикон омонимиаемæ йæ хуызтæ. Омонимты равзæрд. Омоними бирæнысаниуæгадæй иртасыны фарст. Лексикон синоними æмæ йæ хуызтæ. Дзырдты синоними иртасыны фарст. Синонимты рæнхъ. Антонимтæ, сæ хуызтæ. Омонимтæй, синонимтæй, антонимтæй стилистикон æгъдауæй пайдакæнынад. Уырыссаг æвзагæй æрбайсгæ дзырдтæ. Диалектон æмæ ныхасыздæхтон дзырдтæ (диалектизмтæ), сæ дих къордтыл. Диалектизмтæй, профессионализмтæй, сывæллæтты лексикайæ пайдакæнынад дзургæ æмæ фысгæ ныхасы. Зæронд дзырдтæ – архаизмтæ æмæ неологизмтæ, сæ хуызтæ. Архаизмтæй, историзмтæй æмæ неологизмтæй аивадон литературæйы стилистикон æгъдауæй пайдакæнынад. Нырыккон ирон æвзаг дзырдтæй хъæздыг кæныны фæрæзтæ. нæмттæ.

Фразеологи æмæ фразеологизмты тыххæй æмбарынад. Фразеологизмы хицæндзинад дзырд æмæ дзырдбастæй. Ирон æвзаджы фразеологизмты дих сæ хæйтты æнгомдзинадмæ æмæ сæ равзæрдмæ гæсгæ. Фразеологизмты ахадындынад дзургæ æмæ фысгæ ныхасы. Дзырдуæтты хуызтæ, сæ ахадындынад. Ирон æвзаджы дзырдуæттæ: А. Шегрены, В.с. Миллеры дзырдуæттæ, Абайты Васойы «Уырыссаг-ирон» æмæ «Историон-этимологион» дзырдуæттæ. Ирон-уырыссаг дзырдуæттæ. Терминологион, орфографион, æмбарынгæнæн, фразеологион, инверсион дзырдуæттæ.

Морфемикæ. Дзырды хæйттæ. Дæргъвæтин æмхъæлæсонты растфыссынаддзырды уидаджы, разæфтуан ны- йы фæстæ, фæсæфтуан – аг æмæ оны разæй. Морфемикæйы æмбарынад. Морфемæ куыд дзырды тæккæ къаддæр нысаниуæгджын хай. Дзырдты ивынад æмæ арæзт. Иууидагон дзырдтæ. Бындур æмæ кæрон. Æрмæст кæрон. Уидаг, разæфтуан æмæ фæсæфтуаны хæстæ дзырды мидæг. Хъæлæсонты æмæ æмхъæлæсонты ивынад.

Дзырдты морфемон æвзæрст. Орфографи куыд æвзагзонынады хай.

Дзырдтæ хæйттыл дих кæнынмæ арæхсын. Алыхуызон разæфтуантæ æмæ фæсæфтуанты фæрцы арæзт дзыртæй раст пайда кæнын. Дзырдты растфыссынад орфографион дзырдуаты фæрцы бæрæг кæнын.

Морфологи. Сæрмагонд æмæ æххуысгæнæг ныхасы хæйттæ.

Номдар куыд ныхасы хай. Номдарты синтаксисон функцитæ хъуыдыйады. Удджын æмæ æнауд предметтæ æвдисæг номдартæ. Æрмæст иуон æмæ æрмæст бирæон нымæцы чи вæййы, уыцы номдартæ, номдарты бирæон нымæц аразыны хицæндзинадтæ, сæ растфыссынад. Номдарты хауæнты кæрæтты растфысынад.

Сæрмагонд номдартæ. Стыр дамгъæ географион нæмтты, уынгты, фæзты, историон цауты нæмтты. Стыр дамгъæ æмæ дыкъæдзыгтæ чингуыты, газеты, журналты, нывты,

кинонывтты, спектакылты, литературон æмæ музыкалон уацмысты сæргæндты. Номдарты дзырдарæзт фæсæфтуантæ **-он, -дон, -д, -дзинад, -ыстон** æмæ разæфтуан **æм**-ы руаджы.

Дзырдты морфологион æвзæрст.

Миногон куыд ныхасы хай. Миногоны синтакисон функцитæ хъуыдыйады. Миниуæгæвдисæг æмæ ахастæвдисæг миногонтæ. Миногонты бæрцбарæнтæ. Миногоны ивынад æнæ номдарæй. Миногонты дзырдарæзт фæсæфтуантæ æмæ разæфтуанты руаджы: -æг, -он, -ын, -джын, -ыккон, -гомау, æнæ-, æ-, æд-. Миногонты растфысынад, сæ морфологин æвзæрст.

Нымæцон.

Нымæцон куыд ныхасы хай. Нымæцоны стилистикон функцитæ. Бæрцон æмæ рæнхъон нымæцонтæ. Дæсгæйттæй нымад.

Ахуыры рæстæджы пайдагонд цаудзысты репродуктивон и продуктивон ахуыры методтæ:

- информацийон технологи;
- цаестуынгæ æрмæг,
- ИКТ,
- уацмыстæм иллюстраци,
- амонæн литература.

Æрмæг куыд æмбæрстгонд æрцыд, уый сбæрæг гæнæны хуызтæ:

тест саразын; фысгæ, дзургæ дзуæппытæ; нывæцæн, изложени.

Контролы формæтæ

- индивидуалон
- къордæй
- фронталон

Контролы хуызтæ

- развæлгъау
- фаткау
- тематикон
- кæронбæттæн

Урочыты хуызтæ:

- урок-ног æрмæг амынд
- урок-практикон куыст
- уроки-хъазт
- компьютерон урок
- урок -къодты куысты формæ
- ныхасы рæзты куыст
- интеграцигон урок

Технологитæ:

- традицион технологи;
- архайды технологитæ;
- иннæ предметты бастдинадимæ

Къæлиндарон-тематикон пълан ирон æвзаджы курсæн 7-æм къласы

№	Сæргонд	Сахат	Бон	Урочы темæ	Фæстиуджытæ
1.	6-æм къласы рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын.	1	05.09.2023	Цавд дзырдтæ æмæ дзырдты къордтыл. Ныхасы хæйттæ. Публицистон стиль.	Иртасын ирон æвзаг куыд наукæ. Зонын æвзаджы хæйттæ, сæ хицæндзинадтæ. Зонын ирон æвзаджы лексикон арæзт. Аразын фразеологион дзырdbæстытæ. Иртасын дзырды хæйттæ.
2.	Мивдисæг.	1	07.09.2023	Цæугæ æмæ æдзæугæ мивдисджытæ.	Зонын мивдисæджы грамматикон æууæлтæ. Арæхсын раст фыссын хъæлæсонтæ æмæ æмхъæлæсонты ивынад ивгъуыд афоны бындуры (æ-а, у-ы, д-с, т-с, нд-с, нт-с, ндз-гъ, дз-гъ). Зонын æмæ арæхсын мивдисæджы здæхæнтæ (æргомон, бæлиццаг, бадзырдон, фæдзæхстон).
3.		1	12.09.2023	Мивдисджыты бындуртæ.	
4.		1	14.09.2023	Мивдисджыты здæхæнтæ.	
5.		1	19.09.2023	Æргомон здæхæн.	
6.	К/К	1	21.09.2023	Бацæуæн контролон диктант	
7.		1	26.09.2023	Бæллиццаг здæхæн.	Арæхсын текст фыссын, хъусгæйæ.
8.		1	28.09.2023	Бадзырдон здæхæн.	Æнкъарын мадæлон æвзаджы аивдзинад; гуырын кæнын орфографион норматæй пайда кæнынмæ тырнындзинад. Зонын мивдисæджы ифтындзæг æмæ бакусын мивдисæджы растфыссынадыл. Зонын мивдисджыты æнæцæсгомон формæтæ.
9.		1	03.10.2023	Фæдзæхстон здæхæн.	
10.		1	05.10.2023	Мивдисæджы æнæцæсгомон формæтæ æмæ сæ растфыссынад.	
11.		1	10.10.2023	Мивдисджытæ æппæрцæгтимæ æмæ сæ растфыссынад.	
12.		1	12.10.2023	Мивдисджыты дзырдарæзт.	

13.		1	17.10.2023	Фæлхат кæнын мивдисæгæй.	
14.		1	19.10.2023	Тест мивдисæгæй.	Сбæрæг кæнын зонындзинæдтæ.
15.	Миногми.	1	24.10.2023	Миногмийы нысаниуæг.	Зонын ивгъуыд æмæ суинаг афоны миногмиты нысаниуæг æмæ хицæндзинæдтæ. Миногми номдар æмæ миногонæй иртасын зонын. Арæхсын миногмийæ предметтæ æмæ фæзындты æууæлтæ бæрæг кæнын. Миногми бæрæггæнинаг дзырдтимæ иу цавдимæ дзурын зонын. Бæлвырд фæткмæ гæсгæ миногми æвзарын.
16.		1	26.10.2023	Нырыккон афоны миногмитæ æмæ сæ растфыссынад.	
17.		1		Ивгъуыд афоны миногмитæ.	
18.		1		Суинаг афоны миногмитæ.	
19.		1		Миногмиты рахызт номдартæ æмæ миногонтæм.	
20.		1		Миногмиты рахызт номдартæ æмæ миногонтæм.	
21.		С/К	1		
22.	Фæрссагми.	1		Фæрссагмиты нысаниуæг.	Зонын фæрссагми куыд мивдисæджы сæрмагонд формæ: йæ нысаниуæг, морфологион æууæлтæ æмæ синтаксисон роль. Иртасын æххæст æмæ æнæххæст хуызы фæрссагмиты арæзт. Бæрæг кæнын фæрссагмион здæхт. Фæрссагмиты растфыссынадыл бакусын . Фæрссагми æмæ фæрссагмион здæхтимæ хъуыдыйад аразын зонын , фæрссагми синонимон мивдисæгæй ивын зонын .
23.		1		Æнæххæст æмæ æххæст хуызы фæрссагмитæ.	
24.		1		Фæрссагмиты растфыссынад.	

25.	К/К	1		Контролон диктант фæрссагмийæ.	Арæхсын текст фыссын, хъусгæйæ.
26.	Фæрсдзырд.	1		Фæрсдзырдты нысаниуæг.	Зонын фæрсдзырд куыд сæрмагонд ныхасы хай. Иртасын фæрсдзырд æмæ миногон сæ синтаксисон æууæлтæм гæсгæ кæрæдзийæ. Зонын миногонтæй арæзт фæрсдзырдты нысаниуджытæ æмæ сæ дзырдарæзт. Зонын фæрссагмитæй арæзт фæрсдзырдты хицæндзинæдтæ.
27.		1		Фæрсдзырдты дих.	
28.		1		Фæрсдзырдты арæзт.	
29.		1		Номивджытæй арæзт фæрсдзырдтæ.	
30.		1		Миногонтæй арæзт фæрсдзырдтæ.	
31.		1		Нымаæцонтæй арæзт фæрсдзырдтæ.	
32.		1		Фæрссагмитæй арæзт фæрсдзырдтæ.	
33.		1		Фæрсдзырдты бæрцбарæнтæ.	
34.		1		Фæрсдзырдты растфыссынад.	
35.		1		Фæрсдзырдты растфыссынад.	
36.	К/К	1		Афæдзы æмбисы административон контролон диктант рацыд æрмæгæй.	Арæхсын текст фыссын, хъусгæйæ.
37.	Æххуысгæнæг ныхасы хæйттæ. Фæсæвæрд.	1		Цавæр ныхасы хай у фæсæвæрд.	Зонын æххуысгæнæг ныхасы хæйттæ, фæсæвæрдты равзæрд æмæ сæ нысаниуæг. Арæхсын иртасын фæсæвæрдтæ се ‘мхуызон номдартæ æмæ фæрсдзырдтæй. Пайда кæнын фæсæвæрдты растфыссынады æгъдауттæй. Бæлвырд фæткмæ гæсгæ сæ æвзарын.
38.		1		Фæсæвæрдты равзæрд.	
39.		1		Фæсæвæрдты нысаниуæг.	
40.		1		Фæсæвæрдты бастдзинад, сæ разæй цы дзырдтæ ис, уыдонимæ.	
41.		1		Фæсæвæрдты бастдзинад, сæ разæй цы дзырдтæ ис, уыдонимæ.	
42.		1		Фæсæвæрдты растфыссынад.	

43.		1		Фæсæвæрдты растфыссынад.	
44.		1		Фæсæвæрдты растфыссынад.	
45.		1		Куыд равзарын хъæуы фæсæвæрд.	
46.	К/К	1		Тест.	Арæхсын текст фыссын, хъусгæйæ.
47.	Разæвæрд.	1		Разæвæрдты нысаниуæг.	Зонын разæвæрды равзæрд æмæ сæ нысаниуæг.
48.		1		Разæвæрдты бастдзинад, сæ фæстæ цы дзырдтæ лæууы, уыдонимæ.	Арæхсын иртасын разæвæрдтæ се ‘мхуызон номдартæ æмæ фæрсдзырдтæй.
49.		1		Разæвæрдты растфыссынад.	Пайда кæнын разæвæрдты растфыссынады æгъдауттæй.
50.		1		Разæвæрдты растфыссынад.	Бæлвырд фæткмæ гæсгæ æвзарын разæвæрд.
51.	Бæттæг.	1		Бæттæгты нысаниуæг.	Зонын бæттæгты равзæрд æмæ сæ нысаниуæг.
52.		1		Хуымæттæг æмæ вазыгджын бæттæгтæ.	Иртасын бæттæгты хуызтæ.
53.		1		Хуымæттæг æмæ вазыгджын бæттæгтæ.	Пайда кæнын бæттæгты растфыссынады æгъдауттæй.
54.		1		Бабæттæг æмæ домгæ бæттæгтæ.	Пайда кæнын бæттæгтæй бабæттæгвазыгджын хъуыдыйады æмæ домгæвазыгджын хъуыдыйады.
55.		1		Бабæттæг æмæ домгæ бæттæгтæ.	Бæлвырд фæткмæ гæсгæ æвзарын разæвæрд.
56.		1		Куыд равзарын хъæуы бæттæг.	
57.	Хайыгтæ.	1		Хайыгты нысаниуæг.	Хицæн кæнын зонын хайыгтæ се ‘мхуызон ныхасы хæйттæй.
58.		1		Хайыгты дих.	Зонын амонин, хайыг хъуыдыйады цы дзырдимæ баст у, уый. Бæлвырд фæткмæ гæсгæ
59.		1		Хайыгты растфыссынад.	æвзарын хайыгтæ. Пайда кæнын хайыгты растфыссынады æгъдауттæй.
60.		1		Хайыгты растфыссынад.	
61.		1		Куыд равзарын хъæуы хайыгтæ.	

62.	Æвастхъær.	1		Æвастхъæры нысаниуæг.	Зонын æвастхъæрты нысаниуæг. Пайда кæнын æвастхъæрты растфыссынады æгъдæуттæй.
63.		1		Æвастхъæрты арæзт.	
64.		1		Æвастхъæрты арæзт.	
65.	С/К	1		Æлвæст изложени ныффыссын.	Арæхсын растфыссынады æгъдæуттæй пайда кæнын
66.	К/К	1		Рацыд æрмæгæй афæдзы кæрон контролон диктант.	Арæхсын текст аразгæйæ алыхуызон синтаксисон конституцитæй пайда кæнын зонын.
67.		1		Рæдыдтыл куыст.	Бакусын рæдыдтыл.
68.	С/К	1		Нывæцаен ныффыссын.	Зонын æмæ арæхсын раст, æнæ рæдыдæй фыссын.

Тематикон пълан ирон æвзаджы курсæн 7-æм къласы

№ п/п	Темæ	Сахæтты нымæц	К/к нымæц	Контролон куыстытæ		Ныхасы райрæзт	
				Диктант	Тест	Изложени	Нывæцæн
1.	6-æм къласы рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын.	1					
2.	Мивдисæг.	12					
3.	Бацæуæн контролон диктант	1					
4.	Миногми.	6				1	
5.	Фæрссагми.	3		1			
6.	Фæрсдзырд	10					
7.	Афæдзы æмбисы административон контролон диктант рацыд æрмæгæй.	1					
8.	Æххуысгæнæг ныхасы хæйттæ. Фæсæвæрд.	9			1		
9.	Разæвæрд	4					
10.	Бæттæг	6					
11.	Хайыгтæ	5					
12.	Æвастхъæр	3				1	
13.	Рацыд æрмæгæй афæдзы кæрон контролон диктант	1					
14.	Рæдыдтытыл куыст.	1					1